

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและปัญหาของการทอผ้าไหมแพรวาตามความคิดเห็นของผู้ประกอบอาชีพทอผ้าไหมแพรวาที่บ้านโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนมัธยมศึกษาใน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
3. เพื่อศึกษาความต้องการหลักสูตรท้องถิ่น “การทอผ้าไหมแพรวา” ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา จำแนกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านความสอดคล้องกับหลักสูตรระดับชาติ ด้านประโยชน์ต่อผู้เรียนและชุมชน ด้านเนื้อหาการเรียนการสอนและด้านวิธีการสอน

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสำรวจไปยังผู้ประกอบอาชีพทอผ้าไหมแพรวาจำนวน 33 ชุด และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาจำนวน 30 ชุด รวมแล้วจำนวน 63 ชุด โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสำรวจทั้ง 2 ชุดด้วยตนเอง และรับกลับคืนมาด้วยตนเองทั้ง 63 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละเสนอผลในรูปตารางและความเรียงโดยแบ่งเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เป็นแบบสำรวจสภาพทั่วไปและปัญหาของการทอผ้าไหมแพรวาของประชาชนผู้ประกอบอาชีพทอผ้าไหมแพรวา ในชุมชนบ้านโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

ชุดที่ 2 เป็นแบบสำรวจสภาพทั่วไปและปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่น “การทอผ้าไหมแพรวา” ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของชุมชนบ้านโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

แบบสำรวจทั้ง 2 ชุดเป็นแบบสำรวจแบบเลือกตอบและแบบสำรวจแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ชุดที่ 1 สภาพทั่วไปและปัญหาของการทอผ้าไหมแพรวาตามความคิดเห็นของผู้ประกอบอาชีพทอผ้าไหมแพรวา ของชาวบ้านโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

จากการนำแบบสำรวจสภาพทั่วไปและปัญหาของการทอผ้าไหมแพรวา ไปสำรวจผู้ประกอบอาชีพทอผ้าไหมแพรวาในบ้านโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ปรากฏข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสำรวจ

ตาราง 1 แสดงสถานภาพผู้ตอบแบบสำรวจ จำแนกตามเพศอายุ ระดับการศึกษา

ข้อ	รายการ	จำนวน (คน) (N = 33)	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	-	-
	หญิง	33	100
2. อายุ	15 – 20 ปี	-	-
	21 – 30 ปี	2	6.06
	31 – 40 ปี	10	30.30
	41 – 50 ปี	18	54.54
	สูงกว่า 50 ปีขึ้นไป	3	9.10
3. ระดับการศึกษา	ต่ำกว่า ป. 4	24	72.72
	ป. 7	5	15.16
	ม. ต้น	1	3.03
	ม. ปลาย	2	6.06
	ปริญญาตรี	-	-
	อื่น ๆ (โปรดระบุ) ปวช.	1	3.03

จากตาราง 1 แสดงว่าสถานภาพส่วนตัวของผู้ประกอบอาชีพทอผ้าไหมแพรวา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 100 มีช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.54 รองลงมาช่วงอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.30 และ อายุสูงกว่า 50 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 9.10 และช่วงอายุ 21-30 ปีคิดเป็นร้อยละ 6.06 ตามลำดับ ระดับการศึกษาของผู้ประกอบอาชีพทอผ้าไหมแพรวาต่ำกว่า ป. 4 มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 72.72 รองลงมาคือ ป 7 คิดเป็นร้อยละ 15.16 การศึกษาระดับมัธยมต้น และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 3.03

ตอนที่ 2 วิเคราะห์สภาพทั่วไปและปัญหาของการทอผ้าไหมแพรวาของผู้ตอบแบบ
สำรวจ

2.1 การวิเคราะห์สภาพทั่วไปของการทอผ้าไหมแพรวา

ตาราง 2 แสดงสถานภาพทั่วไปและปัญหาของการทอผ้าไหมแพรวา

รายการ	จำนวน (คน) (N = 33)	ร้อยละ
1. ปัจจุบันทอผ้าไหมแพรวาเพื่ออะไร		
เป็นอาชีพหลัก	4	12.13
เป็นอาชีพเสริม	29	87.87
อื่น ๆ (โปรดระบุ) ...	-	
2. ประสบการณ์ในการทอผ้าไหมแพรวา		
ต่ำกว่า 5 ปี	1	3.03
5 – 10 ปี	10	30.30
11 – 20 ปี	18	54.54
สูงกว่า 20 ปีขึ้นไป	4	12.13
3. ทานเรียนรู้การทอผ้าไหมแพรวาอย่างไร		
จากบรรพบุรุษ	22	66.67
โดยผู้สอนจากท้องถิ่น	10	30.30
โรงเรียนสอนให้		-
อื่นๆ (โปรดระบุ) ...		3.03
4. รายได้จากการทอผ้าไหมแพรวา / ปี		
1,000 – 5,000 บาท	1	3.03
5,001 – 8,000 บาท	2	6.06
8,001 – 10,000 บาท	15	45.46
10,001 – 50,000 บาท	15	45.46
50,001 บาทขึ้นไป	-	-
5. รายได้จากการทอผ้าไหมแพรวา		
เพียงพอต่อการยังชีพ	23	69.70
ไม่เพียงพอต่อการยังชีพ	10	30.30

ตาราง 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) (N = 33)	ร้อยละ
6. รายได้จากการทอผ้าไหมแพรวาเมื่อเทียบกับอาชีพอื่น		
ทอผ้าไหมแพรวารายได้ดีกว่า	16	48.49
ทอผ้าไหมแพรวารายได้น้อยกว่า	7	21.21
รายได้พอๆ กับคนอื่น	10	30.30
7. ควรมีการอนุรักษ์การทอผ้าไหมแพรวาหรือไม่		
ควร	33	100
ไม่ควร	-	-
8. คุณภาพของผ้าไหมแพรวาที่ได้จากส่วนใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ฝีมือการทอ	25	75.75
เส้นใย	7	21.21
การจัดตลาดขาย	17	51.51
เครื่องทอ	2	6.06
อื่น ๆ (โปรดระบุ)		
9. ราคาจำหน่ายการทอผ้าไหมแพรวาที่เหมาะสมควรมีราคาในระดับใด/เดือน		
1,000 – 2,000 บาท	3	9.09
2,001 – 3,000 บาท	25	75.76
3,001 – 4,000 บาท	4	12.12
4,001 – บาทขึ้นไป	1	3.03
10. ท่านได้เป็นสมาชิกกลุ่มผู้ประกอบการทอผ้าไหมแพรวาหรือไม่		
เป็นสมาชิก	33	100
ไม่เป็นสมาชิก	-	-

จากตาราง 2 แสดงว่าปัจจุบันชาวบ้านทอผ้าไหมแพรวาเพื่อเป็นอาชีพเสริมมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 87.87 และเป็นอาชีพหลักน้อย คิดเป็นร้อยละ 12.13 ประสบการณ์ในการทอผ้าไหมแพรวาช่วงอายุ 11-20 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.54 รองลงมาคือ ประสบการณ์ 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.30 ประสบการณ์สูงกว่า 20 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 12.13 และประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.03 ตามลำดับ

ผู้ทอผ้าไหมแพรวาเรียนรู้การทอผ้าไหมแพรวาจากบรรพบุรุษมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมา คือโดยได้รับการเรียนรู้จากผู้สอนในท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 30.30 และอื่น ๆ คือ อยากรู้ศึกษาเอง(เรียนรู้เอง) น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 3.03

รายได้จากการทอผ้าไหมแพรวา / ปีระหว่าง 8,001-10,000 และระหว่าง 10,001-50,001 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.46 ระหว่าง 5,000-8,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.0 และระหว่าง 1,000 - 5,000 บาท น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.03

ผู้ประกอบการอาชีพทอผ้าไหมแพรวามีรายได้จากการทอผ้าไหมแพรวา เพียงพอต่อการยังชีพ คิดเป็นร้อยละ 69.70 และไม่เพียงพอต่อการยังชีพ คิดเป็นร้อยละ 30.30

เมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพอื่น ๆ ผู้ตอบแบบสำรวจพบว่ารายได้จากการทอผ้าไหมแพรวา มีรายได้ดีกว่าอาชีพอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 48.49 มีรายได้พอ ๆ กับอาชีพอื่น คิดเป็นร้อยละ 30.30 และการทอผ้าไหมแพรวา มีรายได้น้อยกว่าอาชีพอื่น คิดเป็นร้อยละ 21.21

คุณภาพของผ้าไหมแพรวาที่ได้จากฝีมือการทอมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.75 รองลงมาคือ การจัดลวดลาย คิดเป็นร้อยละ 51.51 และคุณภาพของเส้นใย คิดเป็นร้อยละ 21.21 น้อยที่สุดคือ เครื่องทอหรือเครื่องอุปกรณ์การทอผ้าไหมแพรวา คิดเป็นร้อยละ 6.06

ร้อยละ 75.76 ของผู้ประกอบการอาชีพทอผ้าไหมแพรวาเห็นว่าราคาผ้าไหมแพรวาเหมาะสมที่สุดควรอยู่ระหว่างราคาฝืนละ 2,001-3,000 บาท รองลงมาคือราคาฝืนละ 3,001-4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.12 ราคาฝืนละ 1,000-2,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 9.09 และ 4,001 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 3.03 ผู้ทออาชีพทอผ้าไหมแพรวาได้เป็นสมาชิกกลุ่มผู้ประกอบการทอผ้าไหมแพรวาคิดเป็นร้อยละ 100

2.2 วิเคราะห์สภาพปัญหาของการทอผ้าไหมแพรวา

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหาของการทอผ้าไหมแพรวา

ข้อที่	รายการปัญหา	X	S.D.	ระดับ ปัญหา
1.	เส้นใยที่ใช้ในการนำมาทอผ้าไหมแพรวาราคาควรอยู่ในระดับใด	4.24	0.65	มาก
2.	ชาวบ้านส่วนมากที่มีความรู้ความเข้าใจในการย้อมสีไหมเพียงใด	4.57	0.69	มากที่สุด
3.	ผ้าไหมแพรวาใช้ระยะเวลาในการทอเพียงใด	4.57	0.85	มากที่สุด
4.	คุณภาพการทอผ้าไหมแพรวาอยู่ในระดับใด	3.66	0.91	มาก
5.	ราคาจำหน่ายผ้าไหมแพรวาอยู่ในระดับใด	4.33	0.80	มาก
6.	การทอผ้าไหมแพรวาใช้ต้นทุนการทอเพียงใด	4.45	0.70	มาก
7.	ตัวแทนจำหน่ายจากหน่วยงานต่างๆ อยู่ในระดับใด	4.63	0.64	มากที่สุด
8.	วิทยากรมีความรู้ความชำนาญในการทอผ้าไหมเพียงใด	4.06	0.95	มาก
9.	สื่อและอุปกรณ์การทอผ้าไหมแพรวาไม่เพียงพอ	3.90	0.96	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่าประชาชนผู้ประกอบอาชีพทอผ้าไหมแพรวามีปัญหาในการทอผ้าไหมแพรวาอยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ตัวแทนจำหน่ายจากหน่วยงานต่างๆ มีน้อย ($\bar{X} = 4.63$) ชาวบ้านส่วนมากที่มีความรู้ความเข้าใจในการย้อมสีน้อย และผ้าไหมแพรวาใช้ระยะเวลาในการทอนาน ($\bar{X} = 4.57$) การทอผ้าไหมแพรวาใช้ต้นทุนการทอที่สูง ($\bar{X} = 4.45$) ราคาจำหน่ายผ้าไหมแพรวาค่อนข้างสูง ($\bar{X} = 4.33$) เส้นใยที่ใช้ในการนำมาทอผ้าไหมแพรวาราคาสูง ($\bar{X} = 4.24$) วิทยากรมีความรู้ความชำนาญในการทอผ้าไหมไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 4.06$) สื่อและอุปกรณ์การทอไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.90$) คุณภาพการทอผ้าไหมแพรวายังไม่ได้มาตรฐานในการทอ ($\bar{X} = 3.66$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความต้องการหลักสูตรท้องถิ่น “การทอผ้าไหมแพรวา”

ผลการสำรวจความต้องการหลักสูตรท้องถิ่น “การทอผ้าไหมแพรวา” ของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ปรากฏข้อมูล ดังนี้

3.1 ด้านความสำคัญของ “การทอผ้าไหมแพรวา”

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความสำคัญของ “การทอผ้าไหมแพรวา”

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ความสำคัญของการทอผ้าไหมแพรวา
1.	การทอผ้าไหมแพรวาเป็นสิ่งภูมิใจในระดับท้องถิ่น	5.00	-	มากที่สุด
2.	การทอผ้าไหมแพรวาเป็นภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมพื้นบ้านของท้องถิ่น	5.00	-	มากที่สุด
3.	การทอผ้าไหมแพรวาเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริมของชุมชนในท้องถิ่น	4.93	0.23	มากที่สุด
4.	การทอผ้าไหมแพรวาเป็นการสร้างรายได้ และอาชีพให้กับชุมชนในท้องถิ่น	5.00	-	มากที่สุด
5.	การทอผ้าไหมแพรวาทำให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	5.00	-	มากที่สุด

จากตาราง 4 แสดงว่าด้านความสำคัญของการทอผ้าไหมแพรวาระดับความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ การทอผ้าไหมแพรวาเป็นสิ่งภูมิใจในระดับท้องถิ่น การทอผ้าไหมแพรวาเป็นภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมพื้นบ้านของท้องถิ่น การทอผ้าไหมแพรวาเป็นการสร้างรายได้ และอาชีพให้กับชุมชนในท้องถิ่น และการทอผ้าไหมแพรวาทำให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ($\bar{X} = 5.00$) การทอผ้าไหมแพรวาเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริมของชุมชนในท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.93$) ตามลำดับ

3.2 วิเคราะห์ความต้องการหลักสูตรท้องถิ่น "การทอผ้าไหมแพรวา"

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความต้องการหลักสูตรท้องถิ่น "การทอผ้าไหมแพรวา"

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ หลักสูตรท้องถิ่น ทอผ้าไหมแพรวา
1.	ควรมีหลักสูตร " การทอผ้าไหมแพรวา " สำหรับท้องถิ่น	4.87	0.32	มากที่สุด
2.	ความเป็นไปได้ของการจัดการหลักสูตรท้องถิ่น "การทอผ้าไหมแพรวา"	4.78	0.53	มากที่สุด
3.	ระดับชั้นที่สมควรสอนการทอผ้าไหมแพรวา			
	มัธยมศึกษาตอนต้น	4.76	0.42	มากที่สุด
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	1.2	0.66	น้อยที่สุด
4.	มีความจำเป็นหรือไม่ที่จะเยาวชนเรียนรู้เรื่องการทอผ้าไหมแพรวา	4.84	0.35	มากที่สุด
5.	ควรจะมีการเรียนการสอนทุกๆ วิชาในโรงเรียนระดับท้องถิ่น	2.87	1.19	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่า ผู้มีอาชีพทอผ้าไหมแพรวามีความต้องการให้มีหลักสูตรท้องถิ่น "การทอผ้าไหมแพรวา" อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ควรมีหลักสูตร "การทอผ้าไหมแพรวา" สำหรับท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.87$) มีความจำเป็นหรือไม่ที่จะไม่เยาวชนเรียนรู้เรื่องการทอผ้าไหมแพรวา ($\bar{X} = 4.84$) ความเป็นไปได้ของการจัดการหลักสูตรท้องถิ่น "การทอผ้าไหมแพรวา" ($\bar{X} = 4.78$) ควรจะมีการเรียนการสอนทุกๆ วิชาในโรงเรียนระดับท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.87$) และ ระดับชั้นที่สมควรสอนการทอผ้าไหมแพรวามากที่สุด คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ($\bar{X} = 4.76$) และน้อยที่สุด คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ($\bar{X} = 1.2$)

ชุดที่ 2 สภาพทั่วไปและปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนมัธยมศึกษา
อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ
การจัดการศึกษา ในชุมชนบ้านโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

จากการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสำรวจสภาพทั่วไปและปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปรากฏผล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสำรวจ

ตาราง 6 แสดงสถานภาพผู้ตอบแบบสำรวจ จำแนกเป็น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน

ข้อที่	รายการ	จำนวนคน (คน)	
		N = 30	ร้อยละ
1	เพศ		
	ชาย	20	66.67
	หญิง	10	33.33
2	อายุ		
	15 – 20 ปี	-	
	21 – 30 ปี	3	10
	31 – 40 ปี	10	33.33
	41 – 50 ปี	13	43.33
	สูงกว่า 50 ปีขึ้นไป	4	13.34
	ระดับการศึกษา		
	ประถมศึกษา	6	20
	มัธยมศึกษา	1	3.33
	ปริญญาตรี	22	73.34
สูงกว่าปริญญาตรี	1	3.33	
ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน			
ผู้บริหารสถานศึกษา	2	6.66	
ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา	4	13.34	
ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาและ วิชาการงานอาชีพ	12	40	
อื่น ๆ (โปรดระบุ)...	12	40	

จากตาราง 6 แสดงว่า สถานภาพส่วนตัวของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 66.67 เพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 33.33 มีช่วงอายุ 41–50 ปี มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 43.33 รองลงมาคือช่วงอายุ 31–40 ปีคิดเป็นร้อยละ 33.33 อายุสูงกว่า 50 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 13.34 และช่วงอายุ 21–30 ปีเป็นช่วงอายุน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 10 ระดับการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 73.34 ระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 20 ระดับมัธยมศึกษาและสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 3.33

ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบันตำแหน่งครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาและวิชาการงานอาชีพผู้สอน และอาชีพอื่นๆ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำสตรีกลุ่มแม่บ้านผู้ทอผ้าไหมแพรวา มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 40 รองลงมาคือ ผู้ช่วยผู้บริหารคิดเป็นร้อยละ 13.34 และ น้อยที่สุด คือ ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาคิดเป็นร้อยละ 6.66 ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
Pibulsongkram Rajabhat University

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาในการจัดหลักสูตรท้องถิ่น

"การทอผ้าไหมแพรวา"

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพปัญหาของการจัดหลักสูตรท้องถิ่น

in,?	ระดับปัญหาในการจัดหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D	ระดับปัญหา
1.	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่น	3.43	0.72	ปานกลาง
2.	ความมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น หรือการจัดหลักสูตรท้องถิ่น	4.5	0.87	มากที่สุด
3.	เนื้อหาวิชา รายวิชาที่น่าสนใจในปัจจุบันมีความสัมพันธ์กับภูมิปัญญา อาชีพ และศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น	4.06	1.20	มาก
4.	มีบุคลากรเพียงพอในการจัดหลักสูตรท้องถิ่น	3.36	0.79	ปานกลาง
5.	ผู้เรียนตระหนักและเห็นคุณค่าในความสำคัญของอาชีพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.2	0.97	มาก
6.	ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดหลักสูตรในโรงเรียน	4.4	0.87	มาก
7.	การใช้วิทยากรท้องถิ่นช่วยสอนในโรงเรียน	3.8	0.94	มาก
8.	โรงเรียนจัดหาแหล่งวิชาการในท้องถิ่นเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ	4.66	0.94	มากที่สุด
9.	โรงเรียนส่งเสริมให้มืออาชีพอิสระเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีรายได้โดยการประกอบอาชีพในท้องถิ่น	4.76	0.55	มากที่สุด
10.	โรงเรียนจัดกิจกรรม การเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของอาชีพภูมิปัญญา และศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น	4.76	0.55	มากที่สุด

จากตาราง 7 แสดงว่าสภาพปัญหาในการจัดหลักสูตรท้องถิ่น สภาพปัญหามากที่สุดคือปัญหาโรงเรียนส่งเสริมให้มืออาชีพอิสระเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีรายได้โดยการประกอบอาชีพในท้องถิ่น และโรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของอาชีพภูมิปัญญา และศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.76$) โรงเรียนจัดหาแหล่งวิชาการในท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 4.66$) ความมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น หรือการจัดหลักสูตรท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.5$) ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดหลักสูตรในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.4$) เนื้อหาวิชา รายวิชาที่น่าสนใจในปัจจุบันมีความสัมพันธ์กับภูมิปัญญา อาชีพ และศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.06$) ผู้เรียนตระหนักและเห็นคุณค่าในความสำคัญของอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.2$) การใช้วิทยากรท้องถิ่นช่วยสอนในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.8$) ความรู้ความเข้าใจ

เกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.43$) และมีบุคลากรเพียงพอในการจัดหลักสูตรท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.36$) ตามลำดับ

ตาราง 7 (ต่อ) แสดงจำนวนและร้อยละของการสำรวจสภาพปัญหาอื่น ๆ ในการจัดหลักสูตรท้องถิ่น "การทอผ้าไหมแพรวา" พบว่า

ข้อที่	รายการ	จำนวน(คน) (N=18)	ร้อยละ
11.	สภาพปัญหาอื่น ๆ ตามความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาหลักสูตรท้องถิ่น "การทอผ้าไหมแพรวา"		
	งบประมาณ	7	38.89
	ราคาเส้นไหมที่สูง	4	22.22
	อุปกรณ์การทอผ้าไหมแพรวาไม่เพียงพอ	3	16.67
	ต่อสมาชิก		
	ระยะเวลาที่ใช้ในการทอที่นาน	4	22.22

สภาพปัญหาอื่น ๆ ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาร้อยละ 38.89 เป็นเรื่องของการขาดแคลนงบประมาณรองลงมาคือ ราคาเส้นไหมที่นำมาใช้ในการทอผ้าไหมแพรวาราคาสูงมีการใช้ระยะเวลาในการทอผ้าไหมแพรวามาก คิดเป็นร้อยละ 22.22 และสภาพปัญหาในการจัดหลักสูตรท้องถิ่น "การทอผ้าไหมแพรวา" น้อยที่สุด คือ อุปกรณ์การทอผ้าไหมแพรวาไม่เพียงพอต่อสมาชิก คิดเป็นร้อยละ 16.67 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความต้องการหลักสูตรท้องถิ่น “การทอผ้าไหมแพรวา” ในโรงเรียน
มัธยมศึกษาในอำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง
กับการจัดการศึกษา

ผลการสำรวจความต้องการหลักสูตรท้องถิ่น “การทอผ้าไหมแพรวา” ของผู้ที่เกี่ยวข้อง
กับการจัดการศึกษา ปรากฏข้อมูล ดังนี้

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความต้องการหลักสูตรท้องถิ่น
“การทอผ้าไหมแพรวา” ด้านความสอดคล้องกับหลักสูตรระดับชาติ

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
1	ความสอดคล้องของหลักสูตรท้องถิ่น “การทอผ้าไหมแพรวา” และ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	4.03	0.87	มาก
2.	ความสอดคล้องของหลักสูตรท้องถิ่น “การทอผ้าไหมแพรวา” และหลักสูตรระดับมัธยมศึกษา	4.36	0.79	มาก
3.	ความสอดคล้องของหลักสูตรท้องถิ่น “การทอผ้าไหมแพรวา” และสภาพเศรษฐกิจ สังคมของชาวบ้านในอำเภอคำม่วง	4.63	0.54	มากที่สุด
4.	ระดับชั้นที่สมควรสอนการทอผ้าไหมแพรวา			
	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	4.76	0.42	มากที่สุด
	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	1.2	0.66	น้อยที่สุด
5	ความเป็นไปได้ของการจัดหลักสูตรท้องถิ่น “การทอผ้าไหมแพรวา”	4.73	0.62	มากที่สุด
6	ข้อคิดเห็นอื่นๆ	-	-	-

จากตาราง 8 ความต้องการหลักสูตรท้องถิ่น “การทอผ้าไหมแพรวา” ด้านความ
สอดคล้องของหลักสูตรอยู่ในระดับมากเรียงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ความเป็นไปได้ของการ
จัดหลักสูตรท้องถิ่น “การทอผ้าไหมแพรวา” ($\bar{X} = 4.73$) ความสอดคล้องของหลักสูตรท้องถิ่น
“การทอผ้าไหมแพรวา” และสภาพเศรษฐกิจ สังคมของชาวบ้านในอำเภอคำม่วง ($\bar{X} = 4.63$)
ความสอดคล้องของหลักสูตรท้องถิ่น “การทอผ้าไหมแพรวา” และหลักสูตรระดับมัธยมศึกษา
($\bar{X} = 4.36$) ระดับชั้นที่สมควรสอนการทอผ้าไหมแพรวาคือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ($\bar{X} = 4.76$)
ความสอดคล้องของหลักสูตรท้องถิ่น “การทอผ้าไหมแพรวา” และ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2542 ($\bar{X} = 4.03$) และระดับชั้นที่สมควรสอนการทอผ้าไหมแพรวาน้อยที่สุดคือระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ($\bar{X} = 1.2$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านความต้องการหลักสูตรท้องถิ่น
"การทอผ้าไหมแพรวา" ด้านประโยชน์ของหลักสูตรท้องถิ่นต่อผู้เรียนและชุมชน

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
1.	หลักสูตรการทอผ้าไหมแพรวาทำให้ผู้เรียนรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน	4.8	0.6	มากที่สุด
2.	สามารถเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริมของผู้เรียน	4.9	0.3	มากที่สุด
3.	เป็นการอนุรักษ์ศิลปะการทอผ้าไหมแพรวาของชาวบ้านโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์	4.86	0.42	มากที่สุด
4.	ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานการทอผ้าไหมแพรวา	4.9	0.3	มากที่สุด
5.	ผู้เรียนรู้ถึงประโยชน์ของผ้าไหมแพรวาและวิธีการรักษาผ้าไหมแพรวา	4.76	0.49	มากที่สุด
6.	ข้อคิดเห็นอื่น ๆ	-	-	-

จากตาราง 9 แสดงว่าประโยชน์ของหลักสูตรท้องถิ่น "การทอผ้าไหมแพรวา" อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงจากมากไปน้อยได้ดังนี้ สามารถเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริมของผู้เรียน และผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานการทอผ้าไหมแพรวา ($\bar{X} = 4.9$) เป็นการอนุรักษ์ศิลปะการทอผ้าไหมแพรวาของชาวบ้านโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ($\bar{X} = 4.86$) หลักสูตรการทอผ้าไหมแพรวาทำให้ผู้เรียนรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน ($\bar{X} = 4.8$) ผู้เรียนรู้ถึงประโยชน์ของผ้าไหมแพรวาและวิธีการรักษาผ้าไหมแพรวา ($\bar{X} = 4.76$) ตามลำดับ

ตาราง 10 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับความต้องการหลักสูตรท้องถิ่น
 “การทอผ้าไหมแพรวา” ด้านเนื้อหาการเรียนการสอน

ข้อที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1.	ท่านต้องการให้มีการจัดหลักสูตรท้องถิ่น “การทอผ้าไหมแพรวา” ในระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นหรือไม่ ต้องการ ไม่ต้องการ	30 -	100
2.	โปรดทำเครื่องหมาย / หน้าข้อเนื้อหาสาระที่ ควรสอนในหลักสูตรท้องถิ่น “การทอผ้าไหม แพรวา” ตามความคิดเห็นของท่าน (กาได้มากกว่า 1 หัวข้อ)		
	ประวัติการทอผ้าไหมแพรวา	30	100
	การฟอกขาวไหม	30	100
	การย้อมสีไหม	30	100
	การสืบหูก	30	100
	การเก็บถวดยาไหมแพรวา	30	100
	การทอผ้าไหมแพรวา	30	100
	ประโยชน์ของผ้าไหมแพรวา	30	100
	อุปสรรคในการทอผ้าไหมแพรวา	30	100
	อื่นๆ...		

จากตาราง 10 ด้านการจัดการเรียนการสอน แสดงว่าบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ
 ศึกษามีความต้องการให้มีการจัดหลักสูตรท้องถิ่นความคิดเห็นอื่นๆ “ การทอผ้าไหมแพรวา” ใน
 ระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 100 เนื้อหาสาระที่ควรสอนในหลักสูตรท้องถิ่น “ การทอผ้า
 ไหมแพรวา” ด้านประวัติการทอผ้าไหมแพรวา การฟอกขาวไหม การย้อมสีไหม การสืบหูก การ
 เก็บถวดยาไหมแพรวา การทอผ้าไหมแพรวา ประโยชน์ของผ้าไหมแพรวาและอุปสรรคของ
 การทอผ้าไหมแพรวา คิดเป็นร้อยละ 100

ตาราง 11 แสดงจำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับความต้องการหลักสูตรท้องถิ่น
 “การทอผ้าไหมแพรวา” ด้านวิธีการสอน

ข้อที่	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1.	วิธีการสอนที่เหมาะสมในการสอน “การทอผ้าไหมแพรวา” (เลือกได้มากกว่า 1 หัวข้อ)		
	บรรยาย	26	86.66
	ศึกษาจากเอกสาร	13	43.33
	เชิญวิทยากรท้องถิ่นเป็นผู้สอน	28	93.33
	นักเรียนได้ศึกษาจากแหล่งจริง	22	73.33
	นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง	30	100
อื่นๆ ..			
2.	ความคิดเห็นอื่นๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน “การทอผ้าไหมแพรวา”		
	ควรมีเวลาในการสอนที่เหมาะสม ทั้ง ภาคทฤษฎี และปฏิบัติ	10	33.3
	รู้จักทักษะการผลิตที่ถูกต้อง	5	16.6
	วิทยากรไม่เพียงพอ	4	13.3

จากตาราง 11 วิธีการสอนที่เหมาะสมในการสอน “การทอผ้าไหมแพรวา” เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาเชิญวิทยากรท้องถิ่นเป็นผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 93.33 บรรยาย คิดเป็นร้อยละ 86.66 นักเรียนได้ศึกษาจากแหล่งจริง คิดเป็นร้อยละ 73.33 น้อยที่สุด ศึกษาจากเอกสาร คิดเป็นร้อยละ 43.33 ตามลำดับ ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน “การทอผ้าไหมแพรวา” ควรมีเวลาในการสอนที่เหมาะสม ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 33.3 ให้นักเรียนฝึกทักษะการผลิตที่ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 16.6 และวิทยากรหรือผู้สอนควรมีเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 13.3 ตามลำดับ